

Tapahtumien sertifiointimahdollisuudet

Matkailuyritykset kestäväälle kehityspolulle

13.9.2021

Jenni Kallioniemi

Naturpolis Oy

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUTU.FI

TAIVALKOSKI

SUOMUSSALMI

Sisällys

Johdanto	2
Tapahtumille sopivia sertifikaatteja	2
Ekokompassi	3
ISO 20121.....	4
Biosphere.....	4
Joutsenmerkki	5
Vastuullisen tapahtuman edelläkävijöitä	5
Messukeskus.....	5
Rally Finland/Jyväskylän MM-ralli	6
Esimerkkejä hankealueen tapahtumista ja niiden vastuullisuudesta	6
Kuusamo Nature Photo – luontokuvafestivaali.....	6
Nuts -tapahtumat	7
Iijokisoutu	7
Muita tapoja tapahtuman kestävään kehittämiseen	8
Yhteenveto	8

Johdanto

Matkailu on kansainvälinen toimiala, jossa yritykset joutuvat jatkuvasti sopeutumaan nopeasti muuttuviin asiakastarpeisiin. Huoli ilmastomuutoksesta aiheuttaa nopeita reagointitarpeita myös tapahtumasektorilla. Raportissa käydään läpi tapahtumajärjestäjien vastuullisuussertifioinnin mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja Kuusamon, Suomussalmen ja Taivalkosken alueella. Lisäksi käsitellään muita keinoja vastuullisuuden edistämiseen ja alalla käytössä olevia leimoja ja aiheeseen liittyviä hankkeita.

Vastuullisuus on olennainen osa organisaatioiden toimintaa ja yhä tärkeämpi kilpailutekijä kansainvälisillä markkinoilla. Kokonaisvaltainen vastuullisuus käsittää ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset näkökulmat, joiden hallitsemiseksi yrityksillä on erilaisia ratkaisuja. Ilman yhteisesti sovittuja kriteereitä todellisen vastuullisuuden todentaminen on vaikeaa. Sertifikaatit määrittävät yhteiset raamit, joiden mukaan tulee toimia, jotta yrityksen vastuullisuutta voidaan arvioida. Ennen kaikkea kyse on toimivasta johtamisjärjestelmästä, joka tuo lisäarvoa ja systemaattisuutta yrityksen toimintaan.

Tapahtumille sopivia sertifikaatteja

Matkailuyrityksille on tarjolla kymmeniä erilaisia ohjelmia, järjestelmiä ja sertifiointeja vastuullisen matkailutoiminnan kehittämiseen. Osa järjestelmistä ja ohjelmista kattaa kaikki kestävän matkailun osa-alueet, toiset painottavat ympäristövaikutuksien minimointia. Osa on tarkoitettu tiettyntyyppiselle toiminnalle, osa on räätälöitävissä kaikille toimialoille. Seuraavassa taulukossa on esiteltynä tapahtumille soveltuvia sertifikaatteja.

Sertifikaatti ja hallinnoija	Kenelle	Plussat	Miinukset	Hinta
Ekokompassi Suomen luonnonsuojeluliitto	Kaikille toimialoille	+ Suomalainen (vastuullisuus lähtee kotimaisuuden suosimisesta) + Vahva asiantuntijan tuki + Räätälöitävyys kaikenlaisiin tarpeisiin + Selkeä paketti: valmiit työkalut ja materiaalit + Laajasti käytössä tapahtumilla Suomessa		Liikevaihto alle 500 000 €: rakentamismaksu 1100 €, vuosimaksu 450 €, auditointi noin 600 € Liikevaihto 500 000€ - 5 M €: rakentamismaksu 2600 €, vuosimaksu 980 €, auditointi noin 800 € Liikevaihto yli 5 M €: räätälöity tarjous Voittoa tavoittelemattomat hinnoitellaan henkilötyövuosien mukaan tai tapauskohtaisesti
Biosphere Responsible Tourism Institute (RTI)	Kaikille toimialoille	+ Joustava ja helppokäyttöinen + Kansainvälinen	- Ei saatavilla suomenkielisenä - Asiantuntijan tuki ei niin vahva - Paljon dokumentteja työstettävänä todentamista varten (online-auditointi) - Ei käytössä vielä tapahtumilla Suomessa	Asiakaskapasiteetti alle 500 hlö: rakentamismaksu 1000 €, vuosimaksu 359 € Asiakaskapasiteetti yli 500 hlö: rakentamismaksu 2000 €, vuosimaksu 359 €

ISO 20121 Suomen Standardisoimisliitto SFS ry + valittu sertifiointialan yritys	Tapahtumille	+ Erikoistunut tapahtumiin, joten standardi ottaa hyvin huomioon juuri niihin liittyvät seikat + Maailmanlaajuisesti tunnettu ja arvostettu standardi (lanseerattiin Lontoon olympialaisissa 2012)	- Kaikki tarvittava asiantuntija-apu ostetaan ulkopuolelta - Standardi on hinnoiteltu omanaan, ei valmista hintapakettia tai sapluunaa toteuttamiseen - Ei käytössä vielä tapahtumilla Suomessa	Standardi (vaatimukset käyttöohjeineen): 144 € (alv 0%) Konsultin apu ja auditointi sertifiointialan yritysten hinnastojen mukaan. Kokonaishinta-arvio sertifiointialan asiantuntija-apuineen 10 000 €
ISO 14001 Suomen Standardisoimisliitto SFS ry + valittu sertifiointialan yritys	Kaikenkokoiset organisaatiot ja yritykset	+ Kansainvälinen standardi ja maailman tunnetuin ympäristöjärjestelmän malli + Laajasti käytössä yrityksillä ja organisaatioilla Suomessa	- Ei sovellettu yksittäisen tapahtuman sertifiointiin - Kaikki tarvittava asiantuntija-apu ostetaan ulkopuolelta - Ei valmista hintapakettia tai sapluunaa toteuttamiseen	Suuntaa antava arvio sertifiointialan 3400 € Vuosimaksu 370 € Lisäksi mahdollinen tarvittava ulkopuolinen konsultointiapu järjestelmän rakentamiseksi.
Joutsenmerkki Ympäristömerkinä Suomi Oy	Kongressikeskukset	+ Suomen tunnetuin ympäristömerkki ja viidenneksi arvostetuin brändi yli tuhannen brändin joukosta + Tarjoaa näkyvyyttä moninaisissa kanavissa ja lisäkoulutuksia vastuullisuuteen liittyen	- Myönnetään tapahtumatilalle, ei sovellettu ulkoilmatapahtumiin	Uusi hakemus 1750 € (jos ei majoitustoimintaa kongressikeskuksen yhteydessä) Uusintahakemus 1000 € Uusi hakemus 3000 €, mikäli toimintaan kuuluu majoitusta Pienille yrityksille, joissa alle 10 työntekijää ja lvv alle 2 M €, myönnetään 50 % alennus hakemuskustuksista

Ekokompassi

Ekokompassi on kaikille toimialoille, myös tapahtumille soveltuva ympäristöjärjestelmä, jonka avulla ympäristövaikutukset minimoidaan. Järjestelmä perustuu 10 kriteeriin, joiden noudattamiseen tapahtumajärjestäjä sitoutuu. Sertifikaattia haettaessa Ekokompassin ympäristöasiantuntija ohjaa prosessia ja räätälöi järjestelmän. Ekokompassi pohjautuu kansainvälisiin ympäristöjohtamisen standardeihin sekä vastaaviin pohjoismaisiin järjestelmiin.

Ekokompassi on käytössä muun muassa Provinssirockilla, Flow-festivaaleilla, Aitoon Kirkastusjuhlilla, Tuska-festivaaleilla, Jukolanviestillä, Maailma kylässä-festivaalilla, Kotkan meripäivillä, Salpausselän kisoilla, Suuret oluet pienet panimot, Pori Jazzeilla, Tahko MTB:lla ja Suomen Olympiakomitealla.

Esimerkiksi Helsinki City Running Day on muiden SUL juoksupahtumien (Naisten Kymppi) ohella Ekokompassi-sertifioitu tapahtuma. Sertifikaatti on osoitus siitä, että tapahtumat ovat sitoutuneet hoitamaan ja kehittämään ympäristöasioitaan Ekokompassi-järjestelmän kriteerien mukaisesti ja tuomaan tapahtuman kävijöille mahdollisimman ympäristöystävälliset palvelut. Ekokompassin avulla toiminnot kootaan yhteen ja niitä kehitetään järjestelmällisesti aluksi kolmen vuoden ajan. Näin luodaan jo ennestään

hyvien käytäntöjen lisäksi uusia toimintamalleja ympäristöystävällisen, laadukkaan ja vastuullisen tapahtuman järjestämiseksi.

Esimerkkejä toimenpiteistä:

- Tapahtumissa käytettävät tuotteet tilataan mahdollisuuksien mukaan kierrätettävästä tai ympäristöä vähän kuormittavasta materiaalista
- Tapahtumapaita muutetaan maksulliseksi, jolloin paitojen määrä on helpompi arvioida ja paidoista syntyvä hävikki vähenee
- Ympäristöstandardoitujen (esim. Joutsenmerkki) tuotteiden käyttäminen
- Kylttien, markkinointimateriaalien ja muiden aineistojen kierrätys uusiokäyttöön
- Tapahtuman yhteistyökumppaneiden sitouttaminen ekologisuuteen
- Osallistujien ohjeistaminen julkisten kulkuvälineiden käyttöön
- Sekajätteen määrän seuraaminen ja vähentäminen joka vuosi
- Osallistujien ohjeistaminen kierrätyksestä: Kierrätysastiat alueella

Ekokompassi -prosessin eteneminen:

1. Ympäristölainsäädäntö ja sen noudattamiseen sitoutuminen
2. Ympäristövastaavan nimeäminen (saa tarvittavan koulutuksen tehtävään Ekokompassin rakentamisprosessin aikana)
3. Ympäristövaikutusten pisteytys (nykytilan kartoitus)
4. Ympäristölupaus
5. Sisäinen koulutus
6. Jätehuoltosuunnitelma
7. Vaarallisten jätteiden suunnitelma
8. Käytettävien kemikaalien kartoitus ja turvallisen käytön varmistaminen
9. Ympäristöohjelman luominen (asetetaan tavoitteet ja päätetään toimenpiteistä)
10. Ylläpito, raportointi ja päivittäminen. Viestintä.

Ekokompassi -prosessi on helppo aloittaa ja sujuu vaivattomasti asiantuntijan ohjauksessa. Lisätietoja ja yhteystiedot: [Ota yhteyttä - Ekokompassi - Ympäristöosaamista kaikille toimialoille](#)

ISO 20121

ISO 20121 -standardi määrittelee vaatimukset vastuullisten tapahtumien hallinnassa. Aivan kuten muidenkin johtamisjärjestelmien, sen avulla organisaatiot voivat systemaattisesti rakentaa toimintaansa vastaamaan yhä kasvaviin asiakastarpeisiin ja vastataksaan paremmin esimerkiksi sijoittajien intresseihin. ISO 20121 on tehty koskemaan nimenomaan tapahtuma-alaa, ja näin ollen se korostaa sidosryhmien ja toimitusketjun hallinnan tärkeyttä. Standardi käsittää sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristönäkökohdat ja korostaa riskilähtöistä ajattelutapaa. ISO 20121 -sertifikaatteja myöntävät sertifiointialan yritykset.

ISO 20121 -standardia ei ole vielä käännetty suomenkieliseksi, eikä järjestelmä ole vielä käytössä Suomessa. Mikäli tapahtumanjärjestäjä on kiinnostunut standardista, Susta Oy:n Jenni Neste (jenni.neste@susta.fi) kertoo siitä ja sen käyttöönotosta mielellään lisää. Lisätietoja standardista oppaassa: [PUB100302.pdf \(iso.org\)](#)

Biosphere

Biosphere on hallintajärjestelmä, joka ohjaa ja sitouttaa kohti jatkuvaa kehitystä ja Agenda 2030:n kestävyystavoitteita. Biosphere Lifestyle -alusta on työkalu, jonka avulla luodaan personoitu kestävä

kehityksen suunnitelma käytössä olevasta kestävien toimintojen ja toimenpiteiden valikoimasta. Biosphere soveltuu käytännössä kaikkiin matkailualan yrityksiin. Sertifikaatin myöntää Responsible Tourism Institute (RTI), joka on vuonna 1995 perustettu riippumaton elin, jonka tavoitteena on edistää kestävä kehityksen toimia ja ohjelmia matkailukohteissa ja yrityksissä.

Biosphere on käytössä pääasiassa hotelleilla espanjankielisissä maissa. Kahdella tapahtumajärjestäjällä Espanjassa on sertifikaatti. Suomessa Biosphere -sertifikaatin on saanut kaksi matkailualan yritystä.

Lisätietoja Biospheresta: [Sustainability certification | Biosphere Responsible Tourism \(biospheretourism.com\)](https://www.biospheretourism.com)

Joutsenmerkki

Pohjoismainen ympäristömerkki, Joutsenmerkki on perustettu vuonna 1989 Pohjoismaisen ministerineuvoston toimesta. Joutsenmerkityn kongressikeskuksen on täytettävä tiukat ympäristövaatimukset sekä työskenneltävä aktiivisesti resurssien kulutuksen vähentämiseksi ja toiminnan optimoimiseksi. Yrityksellä on oltava kokonaisvaltainen lähestymistapa ympäristötyöhön energian, veden, elintarvikkeiden, jätteiden, kemikaalien ja hankintojen osalta.

Esimerkkejä vaatimuksista:

- Tarjotaan kestävä ruokaa, josta aiheutuu vähemmän ympäristövaikutuksia: esimerkiksi kasvisruokaa ja mieluiten paikallisesti tuotettuja raaka-aineita. Uhanalaisia kaloja ja äyriäisiä on vältettävä, eikä palmuöljyä saa käyttää paistoöljyssä. Suositetaan luomuruokia ja -juomia.
- Energian ja hiilidioksidin vähentämistoimet ilmastonmuutoksen rajoittamiseksi
- Tehokas vedenkäyttö
- Tehokas lajittelu materiaalien kierrätyksen ja luonnonvarojen käytön varmistamiseksi
- Ruokahävikin ehkäisy
- Kertakäyttötuotteiden kieltä päivittäisessä tarjoilussa
- Tiukat ympäristövaatimukset kertakäyttötuotteille pitopalveluissa, pikaruokaloissa ja take awaysissa
- Rajoitetaan ei-toivottujen kemikaalien käyttöä käyttämällä ympäristömerkittyjä tuotteita siivouksessa, astianpesussa ja pyykinpesussa
- Käytetään useita erilaisia ympäristömerkittyjä tuotteita ja palveluita
- Työntekijöiden koulutus ja sitouttaminen ympäristötyöhön.

Lisätietoa: [Ravintolat ja kongressikeskukset 1 - Joutsenmerkki](#)

Vastuullisen tapahtuman edelläkävijöitä

Messukeskus

Helsingin Messukeskus on vastuullisen tapahtumajärjestämisen edelläkävijä, joka sai ISO 14001 -ympäristösertifikaatin vuonna 2009. Messukeskuksella on myös ISO 9001 -sertifikaatti ja Visit Finlandin kestävä matkailun Sustainable Travel Finland -merkki. Ympäristölupauksensa mukaisesti tavoitteena on olla 110% hiilineutraali vuonna 2029.

Rally Finland/Jyväskylän MM-ralli

FIA:n rallin MM-sarjan Suomen osakilpailu on perinteikäs urheilutapahtuma, joka on järjestetty vuodesta 1951 alkaen pääpaikkanaan Jyväskylä. Tapahtuma on Suomen suurin ja kansainvälinen vuosittainen urheilutapahtuma (lähes 300 000 kävijää) ja useasti maailman parhaana MM-rallina palkittu. Tapahtumalla on merkittävä maine ja vetovoima Suomen, suomalaisten perinteiden ja kansainvälisen autourheilun käyntikorttina. Suomen MM-ralli haluaa olla maailman vastuullisin ralli ja esikuva vastuullisesta suurtahtuman järjestämisestä. Suomen MM-ralli on sitoutunut autoilun kansainvälisen kattojärjestön, FIA:n ympäristöohjelmaan ja saavuttanut sen kolmiportaisen järjestelmän korkeimman tason vuonna 2017. Rally Finlandille on myönnetty myös Sustainable Travel Finland -merkki, joka on tunnustus vastuullisesta matkailutoiminnan tuottamisesta.

Ensimmäiset hiilijalanjälkilaskennat tehtiin vuonna 2017. Vuonna 2018 hiilijalanjälkeä pienennettiin 19 % ja seuraavana vuonna jälleen 9,7 %. Suunta on erinomainen ja tavoitteena on pienentää hiilijalanjälkeä vähintään 2 % joka vuosi. Hiilijalanjäljen systemaattisen pienentämisen lisäksi Rally Finland aloittaa myös tapahtuman hiilijalanjäljen kompensoinnin ja aikoo saavuttaa hiilineutraaliuden tai jopa hiilinegatiivisuuden vuoteen 2030 mennessä. Tämä toteutetaan hankkimalla Jämsässä sijaitseva noin 25 hehtaarin suuruinen entinen turvetuotantoalue ja sitoutumalla istuttamaan tälle alueelle uutta lisäästä metsää, joka toimii jatkossa hiilinieluna. LUKE:n laskelmien mukaan 1 hehtaari lisäästä metsää Keski-Suomessa sitoo 100 vuoden elinkaaren aikana noin 300 tonnia hiiltä. Tapahtuman aiheuttamaa hiilijalanjälkeä kompensoidaan asteittain siten, että ensivaiheessa vuonna 2022 toteutettavilla metsäistutuksilla kompensoidaan vuoden 2021 Suomen MM-rallin järjestäjäorganisaation ja kilpa-autojen hiilijalanjälki ja tämän jälkeen istutuksia laajennetaan vuosittain kattamaan asteittain koko tapahtuman synnyttämä hiilijalanjälki.

Esimerkkejä hankealueen tapahtumista ja niiden vastuullisuudesta

Kuusamossa järjestetään tapahtumia vuoden ympäri, isoista kansainvälisistä urheilutapahtumista pieniin yksittäisiin tapahtumiin. Kuusamon kaupungin kulttuuritoimi on iso tapahtumajärjestäjä, jonka tapahtumat sijoittuvat pääasiassa Kuusamotalolle.

Ruka-Kuusamon Matkailuyhdistys suorittaa omaa Ekokompassi -prosessiaan ja tavoitteena on saada sertifikaatti vuoden 2021 loppuun mennessä. Samalla tulevat sertifioituksi kaikki heidän omat tapahtumansa eli esimerkiksi Solstice ja Down Hill Swim. Tapahtumat, joissa on järjestäjäkumppaneita, on tässä vaiheessa jätetty sertifioinnin ulkopuolelle (esim. Ruka Nordic). Toki vastuullisuus otetaan esiin ja sitä edellytetään myös kaikilta yhteistyökumppaneilta.

Taivalkoskella merkittävimpiä tapahtumia ovat Kalle Päätalo -viikot ja Iijokisoutu, joille sertifioinnista olisi imagollista hyötyä. Muiden tapahtumien osalta mielekkäämpää olisi sertifioida tapahtumia järjestävät yritykset.

Suomussalmella järjestettävät tapahtumat ovat lähinnä pieniä kulttuuri- ja urheilutapahtumia. Teatteritoiminta on aktiivista. Yksittäisten pienten tapahtumien sertifioinnin sijaan mielekkäämpää olisi sertifioida tapahtumia järjestävä yritys/organisaatio.

Kuusamo Nature Photo – luontokuvafestivaali

Kuusamo Nature Photo on luontokuvafestivaali, joka näkyy ja kuuluu ympäri Kuusamoa. Keskeisimpiä tapahtumapaikkoja Kuusamotalo, Kuusamo-opisto ja Hannu Hautala -luontokuvakeskus. Tapahtuman järjestää Kuusamon Kaupungin kulttuuritoimi yhteistyössä Taiteen Edistämiskeskuksen Taiken, Ruka-

Kuusamo Matkailuyhdistyksen, Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopiston, Kuusamo-opiston, Wildlife Safaris Finlandin ja Koillissanomien kanssa.

Luontokuvafestivaali kytkeytyy vahvasti luontoasioihin ja vastuullisuuden todentaminen olisi imagollisesti kannattavaa ja toisi lisäarvoa tapahtumalle. Kuusamo haluaa olla vastuullisena matkakohteena edelläkävijä, joka haluaa turvata säilymisensä samanlaisena myös tuleville sukupolville.

Vaihtoehtoina olisi joko Kuusamo Nature Photo -tapahtuman sertifiointi (Ekokompassi, Biosphere tai ISO20121) tai päätapautumatilan, eli Kuusamotalon sertifiointi. Kuusamotalolle sopivia sertifikaatteja olisivat Joutsenmerkki, ISO14001, Ekokompassi tai Biosphere. Tapahtumatilan sertifiointista saataisiin suurempi hyöty, koska Kuusamotalolla järjestetään hyvin paljon erilaisia tapahtumia pienistä konserteista isompiin festivaaleihin. Ympäristöjärjestelmän käyttöönotto kehittäisi kaikkien tapahtumien järjestämistä samojen käytäntöjen mukaisesti. Rakennukseen on tulossa remontti, jonka suunnittelussa olisi hyvä ottaa huomioon mahdollinen ympäristöjärjestelmä.

Nuts -tapahtumat

Northern Ultra Trail Service – NUTS Oy on pohjoissuomalaisen ultrajuoksijoiden polkutapahtumiin keskittyvä tiimi, joka järjestää urheilutapahtumia vuoden ympäri eri kohteissa, mm. Rukalla, Pyhällä, Ylläksellä ja Kalajoella. Kuusamossa järjestettäviä NUTS-tapahtumia ovat Karhunkierrosjuoksu toukokuussa, MTB elokuussa ja Nuts Ski maaliskuussa. Tapahtumat järjestetään upeissa suomalaisissa maisemissa puhtaan luonnon keskellä. Ympäristön hyvinvointi, säilyminen ja luontoarvojen huomioiminen ovat ensisijaisia arvoja tapahtumien suunnittelussa ja järjestämisessä.

Nuts -tapahtumat panostavat vastuullisuuteen ja hiilijalanjälkensä keventämiseen ja vaativat vastuullisuutta myös osallistujiltaan. Toimenpiteitä ympäristökuormituksen vähentämiseksi:

- Hiilidioksidipäästöjen laskeminen, vähentäminen ja kompensointi. Osallistujien kannustaminen matkustamisestaan aiheutuvien päästöjen kompensointiin ilmastoapu.fi -sivuston kautta.
- Reittien huolellinen merkitseminen, jotta juoksijat pysyvät polulla, eivätkä kuormita muuta ympäristöä. Talkoot polkujen kunnossapitämiseksi ja kansallispuistojen rahallinen tukeminen reittien ylläpitämiseksi. Roskien siivoaminen ennen ja jälkeen tapahtuman.
- Uusiutuvan MY diesel -polttoaineen käyttäminen kuljetuksissa ja yksityisautoilun minimointi järjestämällä yhteiskyytejä tapahtuma-alueilla ja pidemmille matkoille.
- Talkoolaisten ruokien ja ruokailujen järjestäminen kootusti ilman kertakäyttöastioita tai ekologisesti kestävillä vaihtoehdoilla. Ei tarjota kertakäyttömukeja huoltopisteillä, vaan jokaisella juoksijalla on mukanaan oma muki.
- Vastuullisten ja luotettavien valmistajien ja tuottajien käyttäminen ja eettisen kaupan periaatteiden mukaisten tuotteiden suosiminen. Kasvisvaihtoehdon tarjoaminen ja ylijäämäruoan lahjoittaminen.
- Jätehuollon huolellinen järjestäminen ja jätteiden lajittelu.

Nuts Karhunkierros on mukana Future Events -innovaatiohaussa, haasteinaan yksityisautoilusta luopuminen ja ruokahävikin pienentäminen. Tehostaakseen ympäristötyötään ja todentaakseen vastuullisuutensa Nuts Oy:lle suositeltavia ja soveltuvia sertifiointeja ovat Ekokompassi, Biosphere tai ISO20121.

Ijokisoutu

Ijokisoutu soudetaan Suomi-neidon vyötäisillä, Taivalkosken ja Pudasjärven halki vapaana virtaavalla Iijoella. Ijoki on luonnoltaan ja kulttuuriltaan monipuolinen retkikohde, jonka anti ei lopu yhteen tai edes vuosikymmenten käynteihin. Se on yksi harvoja suuria sisämaan virtavesistöjä, jota ei ole valjastettu.

lijoitus on järjestetty vuodesta 1983 lähtien, alkuperäisenä tavoitteenaan kiinnittää huomiota vapaana virtaavan lijoen ympäristön luontoarvoihin ja kulttuuriin. Vuonna 1987 koskiensuojelulain astuttua voimaan tapahtuman painopiste muuttui matkailutapahtumaksi, ollen luonnostaan vastuullinen ja ottaen huomioon kestävät periaatteet. Tapahtuman järjestää Pudasjärven luonnonsuojeluyhdistys.

lijoitusdulle sopivia sertifiointimahdollisuuksia olisivat Ekokompassi tai Biosphere. Tämänkaltaiselle yksittäiselle tapahtumalle sertifiointikustannukset muodostavat haasteen.

Muita tapoja tapahtuman kestävään kehittämiseen

Euroopan kestävin kulttuuripääkaupunki -hanke edistää vastuullista tapahtumatuotantoa Pohjois-Pohjanmaalla. Pääteemana on kulttuuri-ilmastonmuutos, johon on sitoutunut Oulun lisäksi 32 pohjoisen Suomen kaupunkia ja kuntaa. Tavoitteena on, että ympäristövastuulliset toimintamallit ovat käytössä koko maakunnan tapahtumissa, kun Oulu vuonna 2026 aikoo olla Euroopan kulttuuripääkaupunki. Hankkeessa etsitään ratkaisuja yleisötapahtumien ympäristöhaasteisiin, esimerkiksi jätehuoltoon, ruuantuotantoon tai liikenteeseen liittyen. Ratkaisuja ja innovaatioita voi esittää kuka vaan, ja hanke tarjoaa innovaatioille testialusta tapahtumissa ja festivaaleilla. Kuusamosta NUTS Karhunkierros on ilmoittautunut mukaan haasteinaan yksityisautoilusta luopuminen ja ruokahävikin hyödyntäminen.

Ohjeita vastuullisen tapahtuman järjestämiseen tuotetaan muun muassa Euroopan kestävin kulttuuripääkaupunki -hankkeessa: [Ympäristövastuu - Tapahtumat - Oulun kaupunki \(ouka.fi\)](#)

Vastuullinen tapahtuma -leima on valmisteltu yhteistyössä viranomaisten ja tapahtuma-alan kesken ja se kokoaa yhteen tapahtuma-alalle luodut periaatteet tapahtumien turvalliseen järjestämiseen.

Yhteenveto

Ympäristöjärjestelmien käyttöönotto tapahtumien tuotannossa olisi perusteltua, mutta haasteeksi muodostuvat sertifiointien kustannukset. Itse tapahtuman sertifiointi on relevanttia isojen ja toistuvien tapahtumien kohdalla. Monissa tapauksissa yksittäisten tapahtumien sertifiointiin sijaan mielekkäämpää olisi tapahtumajärjestäjän sertifiointi. Tässä esimerkillisenä toimijana on Ruka-Kuusamon Matkailu ry, joka on ottamassa käyttöön Ekokompassin ja sen myötä sertifioi myös omat tapahtumansa. Joissain tapauksissa, kuten Kuusamotalosta puhuttaessa, voitaisiin sertifioida tapahtumapaikka. Scandic Rukahovi on hakemassa Joutsenmerkkiä ketjun linjauksen mukaisesti, jolloin myös heidän kongressikeskuksensa tulee sertifioiduksi ja sitä kautta siellä järjestettävät tapahtumat.

Vaikka sertifiointi ei olisi tapahtumajärjestäjälle mahdollista, on kestävä kehityksen periaatteiden huomioiminen tapahtuman järjestämisessä erittäin tärkeää. Tähän liittyen kannattaa hyödyntää olemassa olevia ohjeistuksia sekä osallistua muihin käynnissä oleviin kehityshankkeisiin.